

LIHAVEISTE JÕUDLUSKONTROLLI TULEMUSED 2013

Tõnu Põlluäär

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu
tõuraamatu- ja aretusosakonna juhataja
7493234; 5167821; tonu.polluaar@etky.ee

ELVKS seminar, 05.06.14

Jõudluskontrolli Areng

- 01.01.2006 423 karja 8312 veist
- 01.01.2007 355 karja 9870 veist
- 01.01.2008 275 karja 10 629 veist
- 01.01.2009 254 karja 12 483 veist
- 01.01.2010 255 karja 15 005 veist
- 01.01.2011 254 karja 16967 veist
- 01.01.2012 312 karja 20058 veist
- 01.01.2013 337 karja 23507 veist
- 11.03.2013 358 karja 23695 veist
- 05.06.2014 384 karja 29888 veist

- Karja suurus 19 veiselt
77,8 veiseni (03.06.14 seis)

Pisut statistikat:

- Täna JK-s 384 karja 29888 veist (10954 ammlehma)
- Neist puhtatõulisi 9368 (31,3%) veist, 3329 amme (**30,4%** kõikidest ammedest) ja 3454 lehmikut (**30,8%** kõikidest lehmikutest)
- 01.01.14: PRIA-s reg-tud veistest (59038) on JK-s ~50%; ammlehmadest 55%
- Lihaveisekasvatajate Seltsil liikmeid 340 (neist 7 auliiget)
- Seltsi liikmetest JK-s: 190 ehk 55%

Mida JK-st saab?

- Kõik esitatud andmed on programmis „LIISU“ ja kui andmed esitad, siis saad:
 - ülevaate karjast: üldseis, veiste põlvnemised
 - sul on andmete esitamise võimalus ilma paberit täitmata, st. võimalus poegimised otse PRIA-sse saata (**NB!** algdokumendid, nagu sünniregister, peavad ikka olema!)
 - saad esitatud andmete analüüsid ja aruanded,
 - olemas sünniregister,
 - võid koostada erinevaid tööplaan
 - saad ise sisestada loomadele nimed, nudi/sarv, värvused jms.
 - pullide geneetilise hindamise tulemused uuenevad 2x aastas
 - Olemas foorum
 - Meie aga saame teha erinevaid kokkuvõtteid, et te saaksite oma karjade (tõugude) kvaliteeti parandada.
 - Võimalusel arvestame iga kasvataja ettepanekuga, mille on laiem kasutus

Milliseid kokkuvõtteid saab ETKÜ teha?

- Vanuseline struktuur
- Väljaminekute analüüs (vanus, põhjused jne)
- Poegimisvahemik
- Esmaspoegimisiga
- Poegimiste analüüs (poegimiste arv, abordid, ss, lv, pv, mitmikud jne)
- Noorloomade suremuse analüüs (sünd, 14p, 6k jne)
- SEUROP, rümba mass, vanus realiseerimisel
- Sünni-, võõrutus- ehk 200-päeva ja 365-päeva massid
- JNE

Lihaveiste arv (JK seis 01.01.14):

	Puhtatõulised		Ristandid		Kokku	
Tõug	kokku	%	kokku	%	kokku	%
Ab	1734	6,4%	5197	19,0%	6931	25,4%
Ba	98	0,4%	1158	4,2%	1256	4,6%
Au	15	0,05%	0	0,0%	15	0,05%
Bb	2	0,01%	339	1,2%	341	1,2%
Ga	98	0,4%	95	0,3%	193	0,7%
Hf	1470	5,4%	3454	12,7%	4924	18,1%
Li	1334	4,9%	4955	18,2%	6289	23,1%
Pi	2	0,01%	209	0,8%	211	0,8%
Si	1027	3,8%	2163	7,9%	3190	11,7%
Ch	751	2,8%	1471	5,4%	2222	8,2%
Hc	1509	5,5%	218	0,8%	1727	6,3%
Kokku	8040	29,5%	19259	70,5%	27299	x
PRIA 01.01.14 kokku: 59038 (+8061 vrdl. 2012.a)						
JK-s 46,2% kõikidest LV (+0,1% vrdl. 2012.a)						

Lihaveiste JK näitajad 2013:

		SM		200p.			365p.		
	amm- lehmi 31.12.13	n	pt %	n	pt %	200p% SM-st	n	pt %	365p% SM-st
Ab	2727	2103	15,3%	420	30,2%	20,0%	190	30,0%	9,0%
Au	6		0,0%		0%	0,0%		0,0%	0,0%
Ba	408	400	2,8%	61	11,5%	15,3%	80	5,0%	20,0%
Bb	115	77	0,0%	16	0%	20,8%	27	0,0%	35,1%
Ch	743	688	18,5%	172	11,6%	25,0%	101	5,0%	14,7%
Ga	30	75	0,0%	1	0,0%	1,3%	1	0,0%	1,3%
Hc	575	446	76,7%	2	50,0%	0,4%	36	50,0%	8,1%
Hf	1790	1451	23,8%	274	51,1%	18,9%	177	26,0%	12,2%
Li	2392	1874	13,8%	208	13,9%	11,1%	182	19,2%	9,7%
Pi	84	54	1,9%	0	0,0%	0,0%	1	0,0%	1,9%
Si	986	1126	18,5%	311	13,5%	27,6%	122	18,9%	10,8%
Kõik:	9856	8294	x	1465	x	17,7%	917	x	11,1%

Lihaveiste JK näitajad 2013:

		SÜNNIMASS (soov ~40 kg)		200 p MASS (soov 1 kg ööp ~240 kg)		365 p MASS (soov 1 kg ööp ~400 kg)	
	amm- lehmi 31.12.13	loomi	mass	loomi	mass	loomi	mass
Ab	2727	2103	38,5	420	260,2	190	367,1
Au	6						
Ba	408	400	43,5	61	258,0	80	378,6
Bb	115	77	40,5	16	220,5	27	347,8
Ch	743	688	42,8	172	267,6	101	395,5
Ga	30	75	40,7	1	234,0	1	365
Hc	575	446	30,0	2	140,0	36	198,0
Hf	1790	1451	41,1	274	248,0	177	319,6
Li	2392	1874	41,6	208	248,3	182	361,4
Pi	84	54	41,0	0	0,0	1	482,0
Si	986	1126	41,9	311	270,4	122	356,4
Kõik:	9856	8294	x	1465	x	917	x

84,2%

17,7%SM-st

11,1% SM-st

Lihaveiste JK näitajad 2013:

vanuseline struktuur 31.12.13 (karjasolevad lehmad)

tg	ammede arv	vanus (kuud)	vanus (aastad)	lakt. arv
Ab	2698	69,8	5a 10k	3,2
Au	6	67,3	5a 7k	2,7
Ba	407	59,3	4a 11k	2,2
Bb	114	58,0	4a 10k	2,2
Ch	742	59,3	4a 11k	2,4
Ga	29	42,1	3a 6k	1,3
Hc	568	73,8	6a 2k	2,7
Hf	1772	69,4	5a 9k	3,2
Li	2379	70,1	5a 10k	3,1
Pi	84	70,4	5a 10k	3,2
Si	989	53,0	4a 5k	2,2
LV kskm.	9788	67,4	5a 7k 12p	2,9
2012	8542	66,9	5a 6k 27p	2,9

Tõugude vanimad (31.12.13 seis):

reg.nr	sünd	omanik	vanus 31.12.13	
• Ch SE 9594100709	29.02.96	Vajo Farm OÜ	17a 10k 3p	Ch 100%
• Hf EE 3732564	30.06.96	Ants Järvmägi	17a 6k 2p	Hf 50%
• Hc DK 4550100469	27.06.97	Vedra Agro OÜ	16a 6k 5p	Hc 100%
• Li EE 465933	02.04.98	Karitsu Rantšo OÜ	15a 8k 30p	Li 75%
• Ab EE 168170	03.07.99	Priit Ojamaa	14a 5k 29p	Ab 50%
• Pi EE 2876429	15.07.01	Taavis Muulmann	12a 5k 17p	Pi 75%
• Si EE 5960088	14.12.01	Piira Talu OÜ	12a 18p	Si 100%
• Ba DK 5795700758	06.03.03	Saare VK OÜ	10a 9k 26p	Ba 100%
• Bb EE 5084890	25.03.05	Saare VK OÜ	8a 9k 7p	Bb 50%
• Au LT 4376195	08.07.07	Lea Teiter	6a 5k 24p	Au 100%
• Ga DK 7092104673	13.05.09	Ida-Saaremaa Niidud MTÜ	4a 7k 19p	Ga 100%

Lihaveiste JK näitajad 2013 (väljaminek1):

	K O K K U		Ab		Au		Ba		Bb		Ch		Hc		Hf		Li		Pi		Si	
põhjus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus	%	vanus
vanus	11,3	9a 7k	13,2	9a. 3k					3,3	7a 5k	11,1	8a 7k	5,3	15a 4k	18,1	9a 10k	8,9	10a	18,2	9a 9k	1,8	10a 4k
madal toodang	1,8	6a 1 k	3,0	6a 9k			1,6	3a 8k			1,2	8a 3k			1,4	3a 10k	1,0	5a 11k	6,1	5a 3k	1,8	10a 1k
udara vead	3,4	6a 11k	3,0	6a 8k							4,9	7a 9k			7,4	7a 3k	2,7	6a 2k				
udara trauma	2,0	7a 6k	1,3	6a 11 k					6,7	4a 10k	1,2	5a 7k			3,2	8a 1k	2,1	8a 10k			3,6	6a 3k
mastiit	1,7	7a 6k	0,7	6a 8k							1,2	6a 6k			3,7	8a 3k	1,0	6a 6k	3,0	11a 8k	5,4	5a 11k
sigimisprobleemid	12,7	5a 9k	9,6	5a 9k			19,7	5a 4k	10,0	4a	16,0	4a	10,5	7a 1k	9,7	8a	17,5	5a 5k	3,0	7a 6k	10,7	6a 5k
günekoloogilised haigused	2,4	5a 9 k	2,6	6a 7k			3,3	7a 5k			3,7	5a			2,3	5a 8k	1,7	5a 6k			5,4	3a 9k
abort	0,4	4a 6k	0,7	4a 3k									5,3	3a							1,8	6a 5k
rasked poegimised	4,4	5a	4,0	4a 7k			8,2	5a	3,3	5a	2,5	4a 4k	10,5	9a	2,8	5a	5,8	5a 3k	6,1	2a 10k	1,8	3a
jäsemete vead	1,6	5a 10k	2,3	5a 6k					3,3	3a 3k					2,8	6a 11k	1,0	5a 5k				
jäsemete trauma	1,7	6a 5k	2,6	6a 9k			1,6	5a 1k	6,7	4a					0,9	6a 7k	1,4	8a			3,6	5a 2k
jäsemete haigused	3,8	6a 5k	5,0	6a 10k					10,0	6a	1,2	2a			1,9	7a 9k	3,8	7a 4k	15,2	7a	3,6	5a 4k
ainevahetuse haigused	3	5a 5k	3,6	6a 4k			1,6	5a 8k			1,2	7a 7k	5,3	4a	1,9	6a 5k	4,1	5a 5k			5,4	4a 7k
poegimishalvatus	0,5	7a 3k	0,7	9a 9k											0,5	3a 9k					3,6	6a 7k
seedeelundite haigused	1,7	6a 8k	2,0	7a 3k			1,6	2a 9k			1,2	4a 4k	15,8	10a 11k	2,3	6a 1k	0,3	3a 6k			3,6	5a 2k
hingamisteede haigused	0,6	4a 8k	0,3	6a 10k			1,6	5a 5k			1,2	3a 10k			0,9	5a 11k	0,3	2a 5k			1,8	2a 4k
muu trauma	2,0	6a 1k	5,0	6a 5k			3,3	2a 11k							0,5	3a 9k	1,4	6a 11k				
kadunud	2,4	5a 5k	2,3	4a 3k			4,9	4a 4k			1,2	9a 7k	5,3	4a 3k	3,2	7a 2k	1,7	5a 10k			3,6	2a 10k
õnnetus	4,6	6a 8k	5,3	7a			8,2	3a 10k	3,3	7a 6k	4,9	5a 10k	5,3	5a 6k	6,5	8a 6k	2,4	5a 1k	3,0	4a 10k	1,8	8a 10k
halb iseloom	5,0	5a 6k	3,3	5a 5k			8,2	5a 8k	3,3	5a 8k	3,7	4a 10k			6,0	5a 6k	6,9	5a 3k			3,6	8a 1k
muud	33,1	5a 10k	29,7	6a			36,1	5a 1k	50,0	4a 3k	43,2	3a 7k	36,8	6a 5k	24,1	6a 10k	35,7	5a 9k	45,5	5a 2k	37,5	4a 9k
kokku		6a 4k	6a 5k 18p		x		5a 3p		4a 8k 12p		6a 1k 6p		7a 3k 6p		7a 5k 24p		6a 1k 21p		6a 4k 15p		5a 3k 15p	

Lihaveiste JK näitajad 2013 (väljaminek2):

			VM TOP 3 (21 põhjust)		
tõug	n	kskm VM vanus	1	2	3
Ab	303	6a 6k	MUUD 29,7%	VANUS 13,2%	SIG.PR 9,6%
Au	0	x	x	x	x
Ba	61	5a	MUUD 36,1%	SIG.PR 19,7%	
Bb	30	4a 8k	MUUD 50%	SIG.PR 10%	JÄS.HA 10%
Ch	81	6a 1k	MUUD 43,2%	SIG.PR 16%	VANUS 11,1%
Hc	19	7a 3k	MUUD 36,8%	SEEDEEL. H 15,8%	sig ja raske pg =10,5%
Hf	216	7a 6k	MUUD 24,1%	VANUS 18,1%	SIG.PR 9,7%
Li	291	6a 2k	MUUD 35,7%	SIG.PR 17,5%	VANUS 8,9%
Pi	33	6a 5k	MUUD 45,5%	VANUS 18,2%	JÄS.HA 15,2%
Si	56	5a 4k	MUUD 37,5%	SIG.PR 10,7%	mast+gün 5,4%
kokku keskm	1090	6a 4k	MUUD 33,1%	SIG.PR 12,7%	VANUS 11,3%

Lihaveiste JK näitajad 2013:

POEGIMISVAHEMIK

tg	ammede arv	päevi	aastad
Ab	1691	441	1a 2k 16p
Au	3	357	11k 27p
Ba	215	436	1a 2 k 11p
Bb	88	444	1a 2k 19p
Ch	389	410	1a 1k 15p
Ga	3	351	11k 21p
Hc	355	425	1 a 2k
Hf	1151	429	1a 2k 4p
Li	1531	425	1a 2k
Pi	70	444	1 a 2k 19p
Si	471	393	1a 0k 28p
LV kskm.	5967	427	1a 2k 2p
2012	5290	421	1a 1k 26p

Lihaveiste JK näitajad 2013:

ESMASPOEGIMISIGA

tg	ammede arv	EPI 2013 (kuud)	EPI 2012 (kuud)	aret. prgr
Ab	650	32,5	32,1	24-28
Au	2	35,5	X	x
Ba	170	35,6	34,7	32-33
Bb	27	37,1	31,6	x
Ch	209	30,1	30,7	25-30 30-34
Ga	9	31,8	X	x
Hc	107	43,1	39,0	33-37
Hf	380	32,1	34,2	24-27
Li	604	33,7	33,4	28-34
Pi	17	31,7	31,2	x
Si	354	31,2	30,4	24-27
LV kskm.	2529	33,1	33,1	

E% 31.12.
ammedest

25,8%

Lihaveiste JK näitajad 2013:

POEGIMISED

tg	pg kokku	aborte	elus LV	elus PV	surm LV	surm PV	ss% pg-st	ss% vasikatest
Ab	2313	10	1191	1083	27	75	4,4	4,5
Au	5	0	4	1	0	0	0	0
Ba	385	0	190	178	2	22	6,2	6,5
Bb	115	0	55	59	1	2	2,6	2,6
Ch	596	3	263	307	19	28	7,9	8,2
Ga	12	0	3	9	0	0	0	0
Hc	460	2	228	222	4	9	2,8	2,9
Hf	1525	5	750	768	10	25	2,3	2,3
Li	2122	10	1032	1015	44	56	4,7	4,9
Pi	87	0	41	43	1	4	5,7	6,0
Si	820	4	416	376	15	36	6,2	6,4
LV kskm.	8440	34	4173	4061	123	257	4,5	4,6

aasta ammelehm: 8927

(+1021 vrđl 2012)

11064 ammlehma oli 2013.a karjas kasvõi 1 päeva; neist ei poeginud 2326

31.12.13 oli karjas 9788 ammlehma, kellelt ei ole 2013. a poegisandmeid **1607 e 16,4%**

Lihatõugu veiste vasikate suremus põhjused

(põhjused 54 – 63) kõik lihaveised

tõug	sünde	neist ss	suri 1...14p	% sünd	suri 15...183p	% sünd	Kokku 1...183p	hukkunute % sünd	Kaotatud vasikad 183p
Ab	2100	4,3%	36	1,7%	71	3,4%	107	5,1%	9,4%
Au	5	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0%
Ba	403	6,1%	6	1,5%	9	2,2%	15	3,7%	9,8%
Bb	78	2,6%	1	1,3%	2	2,6%	3	3,8%	6,4%
Ch	692	7,6%	17	2,5%	27	3,9%	44	6,4%	14,0%
Ga	75	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0%
Hc	446	2,8%	3	0,7%	8	1,8%	11	2,5%	5,3%
Hf	1449	2,3%	14	1,0%	17	1,2%	31	2,1%	5,4%
Li	1904	4,7%	35	1,8%	83	4,4%	118	6,2%	10,9%
Pi	54	5,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	5,6%
Si	1135	6,0%	14	1,2%	29	2,6%	43	3,8%	9,8%
Kokku 2013	8341	4,4%	126	1,5%	246	2,9%	372	4,5%	9,9%
2012	7428	4,2%	150	2,0%	224	3,0%	374	5,0%	9,2%

SEUROP

- Uurisin 2013 VM (väljavõtte 10.03.14 seis)
 - Iga päev seis muutub
 - Kas kõik VM üldse on sisestatud?
 - Kõigil realiseeritud veistel puudub SEUROP
- 447 lehma, 440 lehmikut
- 1600 pullikut 0 – 119 kuud (9a11k), neist 1587 vanuses 6 – 48 k
- Uuritud (keskmine vanus; rümba mass, rasvasus, S-E-U-R-O-P%):
 - Vanusegrupid (6 -10k; 11 – 15k, 16 – 24k; 24 – 30k, 31 -48k) tõuti ja vanuse kuu järgi
 - 16 – 24 kuistel eraldi, kellel isa TR pull (n=832):**
 - Liha-piima ja liha-liha kombinatsioonid
 - Veresusegrupid (LV=50%; LV>50..<75; LV=75% jne)
 - LV≥75%+suured tõud, LV≥75%+väikesed tõud
 - LV<75% + LV, LV<75% + EHF, LV<75% + EPK, suured tõud ja väikesed tõud

SEUROP Kokkuvõte:

Täpsemad kokkuvõtted meie infopäevadel tulevikus

Mõned märksõnad:

- liha-liha kombinatsioonidel parem SEUROP, kui liha-piima (35,3% vrs 54% O-P klass)
- Mida põlvkond edasi, seda paremaks muutub lihakusklass (65,1%-49,3%-38,2%-25,0%-26,3% O-P)

- LV+LV suur tõug vrs väike tõug – suurematel paremad SEURPO-d

- Tõugude järjestus väljatapmise % alusel (16 – 24 k, isa TR, n=832):

Bb (n=49; O-P 16,3%) – Li (211; 30,3%) – Ba (19; 31,6%) – Si (71; 45,1%) – Hf (135; 51,9%) – Ch (57; 57,9%) – Ab (156; 58,3%) – Pi (3; 66,7%)

- Tõugude järjestus väljatapmise % alusel (16 – 24 k, tõug teada, n=1079):

Bb (n=55; O-P 18,2%) – Pi (8; 25,0%) – Ba (36; 30,6%) – Li (264; 33,0%) – Si (83; 59,4%) – Hf (199; 62,3%) – Ab (921; 62,6%) – Ch (65; 63,1%)

- Suur erinevus rümbamassi kilodes ühevanustel veistel:

16k - 99 ... 395 kg (kskm 246,2 kg), 24k - 157 ... 476,6 kg (311,2 kg) jne

SEUROP 2013

(**KÕIK** 2013.a realiseeritud 12 – 48 k vanused lihaseise pullmullikad)

1.a (12k) veis 365p karjas (a 1 kg ööp), elusmass peaks olema ~400 kg (lihakeha mass ~230 kg) = 1 k karjas = +~30 kg päevas (+~17 kg liha)

	arv	vanus	liha- keha mass	soov. lihak. mass	S	E	U	R	O	P	SEUR	SEUR %	OP
Ab	418	20,7	272,2	375			13	114	162	43	127	38,2	61,8
Ba	74	21,6	326,9	390		2	8	33	18	2	43	68,3	31,2
Bb	64	21,2	380,3	385	3	12	16	17	13	3	48	75,0	25,0
Ch	103	20,1	297,8	370			3	30	59	5	33	34,0	66,0
Hc	5	26,2	175,0	x						2	0	0	100
Hf	323	21,0	266,6	380			7	94	133	63	101	34,0	66,0
Li	395	20,7	318,1	375		5	68	145	108	23	218	62,5	37,5
Pi	11	19,1	267,7	350			2	6	3		8	72,7	27,3
Si	139	19,5	294,5	355			8	53	54	10	61	48,8	51,2
KÕIK PV (12 - 48 kuud)	1532	20,7	293,5		3	19	125	492	550	151	629	47,7	52,3

SEUROP 2012 vrdl 2013

(KÕIK 2013.a realiseeritud 12 – 48 k vanused lihaseise pullmullikad)

1.a (12k) veis 365p karjas (a 1 kg ööp), elusmass peaks olema ~400 kg (lihakeha mass ~230 kg) = 1 k karjas = +~30 kg päevas (+~17 kg liha)

[illegible]

SEUROP 2013

(**KÕIK** 2013.a realiseeritud 16 - 24k vanused lihaseise pullmullikad, kellel põlvnemine teada)

1.a (12k) veis 365p karjas (a 1 kg ööp), elusmass peaks olema ~400 kg (lihakeha mass ~230 kg) = 1 k karjas = +~30 kg päevas (+~17 kg liha)

grupp	n	vanus	rümba-mass	Mass selles vanuses võiks?	± ideaal	S+E+ U+R	O+P
Ab 100*	12	20,3	283,2	370	-87	58,3%	41,7%
Ab ≥75... 93,8*	66	20,0	264,9	365	-100	28,8%	71,2%
Ab 50...75*	80	19,7	294,4	360	-65	50,0%	50,0%
Ch 100*	20	19,9	272,1	364	-92	50,0%	50,0%
Ch ≥75... 93,8*	7	20,7	335,8	378	-50	71,4%	28,6%
Ch 50...75*	30	18,8	295,9	345	-50	30,0%	70,0%
Ba ≥75... 93,8*	3	18,3	346,1	337	+11	100,0%	0,0%
Ba 50...75*	16	19,4	331,5	355	-23	56,3%	37,5%
Bb 50*	49	21,1	399,8	385	+15	83,7%	16,3%
Hf 100*	24	18,9	297,9	347	-50	79,2%	20,8%
Hf ≥75... 93,8*	39	19,0	270,4	349	-79	46,2%	53,8%
Hf 50...75*	73	20,2	281,8	370	-88	39,7%	60,3%
Li 100*	6	21,0	314,5	383	-68	83,3%	16,7%
Li ≥75... 93,8*	92	19,8	331,1	362	-31	46,7%	53,3%
Li 50...75*	113	20,0	311,9	365	-53	59,3%	40,7%
Si ≥75... 93,8*	5	19,6	275,2	360	-85	40,0%	60,0%
Si 50...75*	66	19,8	316,3	362	-46	56,1%	43,9%
Pi=75	3	22,0	323,5	400	-77	33,3%	66,7%
KÕIK	832	19,7	298,1	360	-62	x	x
SEUROP-ga	701	19,8	307,4	363	-56	56,3%	43,7%

SEUROP 2013

Tõug	Isa	Verelisuus	Vanus	Mass	Lihakus
PARIMAD	SEUROP	JÄRGI			
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Ab 12,5%	23	585,8	S
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 50%	20	529,7	S
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 43,8%	21	489,2	S
Li	TR-ta Li 100	Li 87,5%	22	493,2	E+
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 12,5%	22	490,4	E+

HALVIMAD	SEUROP	JÄRGI			
Li	Teadmata	0%	23	205,8	P-
Hf	Teadmata	HF 24,3%	11	89,2	P
Hf	Teadmata	Hf 12,5% HF 8,1%	11	93,8	P
Hf	Teadmata	0%	15	93,9	P
Hf	teadmata	HF 23,1%	13	104,2	P

PARIMAD	LIHAKEHA KG	JÄRGI			
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 25% Ab 12,5%	23	585,8	S
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 50%	20	529,7	S
Ba	Harvier 93243	Ba 75% HF 22,7%	30	600	E
Bb	Lucas 91002	Bb 50% Li 37,5%	19	556,6	E
Bb	Lucas 91002	Bb 50% LI 50%	23	531,2	E

HALVIMAD	LIHAKEHA KG	JÄRGI			
Hf	Teadmata	Ba 12,5%	11	88,3	P+
Hf	Teadmata	HF 24,3%	11	89,2	P
Hf	Teadmata	Hf 12,5% HF 8,1%	11	93,8	P
Hf	Teadmata	0%	15	93,9	P
Hf	teadmata	HF 23,1%	13	104,2	P

SEUROP 2013

(**KÕIK** 2012.a realiseeritud 12 – 48 k vanused lihaseise pullmullikad)

1.a (12k) veis 365p karjas (a 1 kg ööp), elusmass peaks olema ~400 kg (lihakeha mass ~230 kg) = 1 k karjas = +~30 kg päevas (+~17 kg liha)

SEUROP	% tõust	Vanus	Lihakeha mass	Saadav tulu täna	rasvasusklass
Bb E	26,0	21,5	466,9	1541	1,71
Li E	0,5	22,0	471,2	1555	1
Hf E	0,0	0	0	x	0
Kõik E	3,5	21,6	467,3	1542	1,79
Bb U	32,0	21,9	420,6	1346	1,87
Li U	20,4	20,9	367,4	1176	1,93
HF U	4,4	19,7	291,8	934	2,83
Kõik U	11,4	20,8	371,6	1189	2,01
Bb R	20,0	19,7	346,9	1075	1,90
Li R	48,8	19,1	333,4	1034	1,85
Hf R	43,7	19,2	292,6	907	2,19
Kõik R	42,7	19,5	320,9	995	1,96
Bb O	14,0	19,6	263,3	724	1,14
Li O	25,6	20,5	277,8	764	1,41
Hf O	45,9	20,1	276,8	761	1,94
Kõik O	37,4	19,9	276,2	760	1,65
Bb P	2,0	21,0	265,1	663	1,00
Li P	4,7	20,2	216,7	542	1,20
Hf P	5,9	18,4	226,5	566	1,38
Kõik P	6,4	19,9	218,4	546	1,24

LIHATÕUGU VEISED

Palju tõuge, otsustus farmeril, märksõnad:

PIDAMINE

SÖÖTMINE

TERVIS

Soovitused lihaveisekasvatajatele:

- Kasutage puhtatõulist pulli! Kandke puhtatõuline pull TR – sellega annate talle nn tööloa (01.12.13 seis 364 TR pulli karjades + 49 pt TR-ta neil 1098 järglast!)
- Ärge koormake pulli – max 30 „pruuti“ korraga, hiljem võib mõnehaaval juurde lisada
- Ärge kasutage TR pulli ainult oma karjas: müüge, vahetage, rentige vms
- Paljudes karjades on emasloomad JK-s, kuid puudub pull, kellega paaritada???
- Kunstlik seemendus on kvaliteedi tagamise võti (2013.a 72 JK alust karja kasutas KS)
- Jälgige tõu märkimist PRIAS

Jõudluses osalevatele karjadele (lugege ka III infolehte):

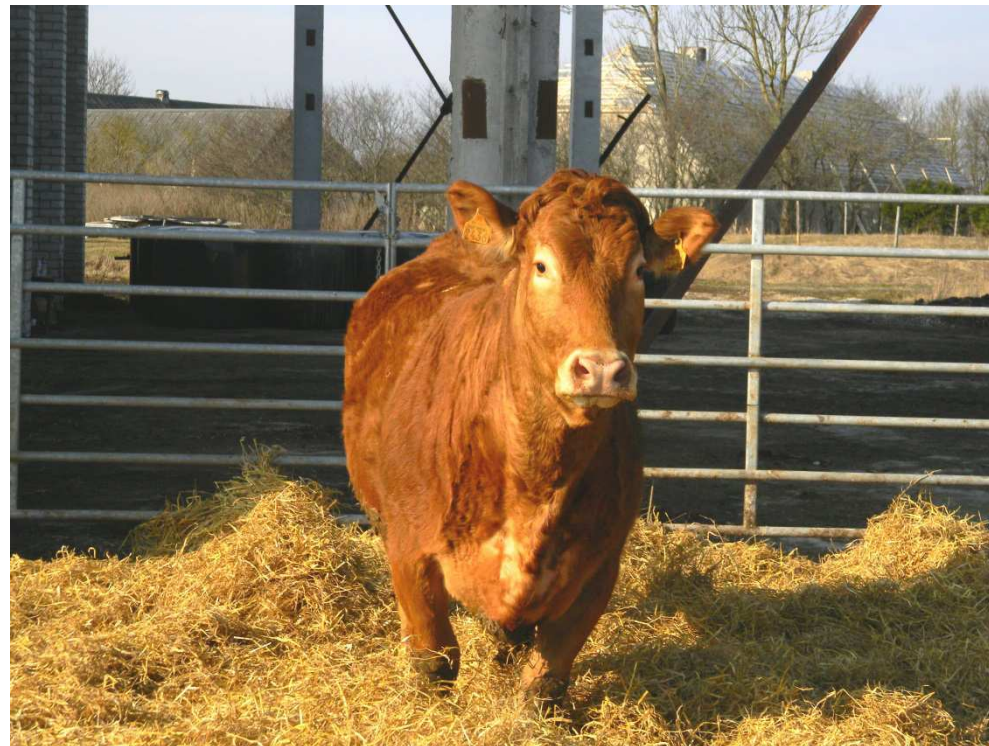
- Ärge viivitage sündmuste esitamisega (kohustus 3 k jooksul peale sündmuse toimumist)
- Vabapaarituslehed esitage JK-sse 2x aastas (täna ei tea me 23,5% vabapaaritustest)
- Kandke loomad maha ka JKK andmebaasist, ainult PRIA-st ei piisa
- Kaaluge lihaveised ja sisestage kõik kaalud JKK andmebaasi. Kõik reaalsed kaalud andmebaasi! Kui loom on kaalutud, siis ei vali millise kaalu ma sisestan, millise mitte. Iga info on teretulnud ja nii saame parimaid ja täpseid võimalikke analüüse. Ainult ilusad numbrid ei paranda kvaliteeti! Nii valetame iseendalegi.

Jõudluskontroll – olla või mitte?

- Annab karjast ülevaate
- Majanduslikult tähtis
- Sündmuste sisestamine üle interneti, kokkuleppel info ka PRIA-sse
- Loomade müügil oluline
- Võrdlus teiste karjadega
- Pullide testimise alus on JK
- Selgitada välja paremad pullid, kelle järglased kasvavad paremini, annavad rohkem elusjärglasi, kelle tütred on kergema poegimisega, kelle järglased on suurema lihakeha massiga
- Sugulusaretuse vältimiseks on põlvnemised AB-s
- Info jagamine ja kättesaamine (infolehed, -päevad jms.)
- Ainult JK alused loomad on TR loomad ja saavad põlvnemistunnistused
- Osalemine JK-s ei ole keeruline (sünd ja VM, paaritused)

2014 projektid:

1. ARETUSFARMID
2. GENEETILINE HINDMINE
3. LINEAARNE HINDAMINE

EDU JA KORDAMINEKUID!

